

NIEUWSBRIEF HEI, HEG & HOOGEIND

VOORJAAR 2026

IN DIT NUMMER:

**VOORWOORD
REDACTIE** 1

AGENDA 1

**LEREND
BEHEREN: PILOT
IN LEENDE** 2

**NIEUW
MINI-WATER-
SCHAP OP DE
RENHEIDE-
WATERSTRAAT-
JANSBORG?** 2

**LEZING VAN
TOON VAN DER
HEIJDEN** 3

**AGRARISCH
NATUURBEHEER
IN HEEZE-
LEENDE** 3

**NIEUWS VAN DE
UILENWERK-
GROEP** 4

HOSPES 2.0 5

**AANBIEDING
VLEERMUIS-
KASTEN** 5

COLOFON 5

VOORWOORD REDACTIE

Beste lezers,

Zo, de wintermaanden hebben we ondertussen achter ons gelaten. Het is voorjaar dat steeds wat vroeger begint. Eind februari hadden we al de eerste mooie dagen met bijna of helemaal twintig graden in de middag. Je ruikt dan het voorjaar. Moeilijk om binnen te blijven, niet het veld in of buiten aan het werk te gaan.

Recent kregen we nog eens de vraag wat we eigenlijk voor een vereniging zijn. Dat laat zich het best beschrijven met de volgende oneliner: *“Plattelandsvereniging Hei, Heg & Hoogeind staat voor een mooi en biodivers landschap waarin boerenbe-*

drijven een goede boterham kunnen verdienen.” We willen agrariërs, perceeleigenaren en burgers verbinden. We informeren onze leden over wat er speelt in het buitengebied om er samen iets moois van te maken. Ook organiseren we bijeenkomsten en kennisavonden die het onderlinge begrip bevorderen. We zijn geen belangenvereniging en houden ons ook niet bezig met beleid. Wel proberen we het beleid te vertalen in oplossingen die passen binnen de doelstellingen.

Als agrariërs zich inzetten voor die biodiversiteitsambities is het goed als zij daarvoor gewoon betaald worden. Dat lukt gelukkig

steeds beter, zoals u kunt lezen in deze nieuwsbrief. Dat laat onverlet dat burgers ook kunnen bijdragen. Onze werkgroepen zetten zich in voor dat buitengebied.

In 'Nieuws van de Uilenwerkgroep' lees je over de laatste activiteiten van onze uilenwerkgroep. Verder in deze nieuwsbrief ook nog nieuws van ons clubhuis: de Hospes.

Namens de redactie,

Peter, Erik, Roel, Marleen en Koen

AGENDA:

23 april 2026: algemene ledenvergadering van onze plattelandsvereniging.

Lerend beheren: Pilot in Leende

Door het slecht kiemen en opkomen van zomertarwe in het pakket 'wintervoedsel akker' zocht de eigenaar van een perceel in Leende naar een vervanger voor de tarwe met een hoge voedingswaarde en betere prestaties op droge zandgrond. In het voorjaar van 2025 zaaide hij sorghum in als alternatief voor de tarwe.

Eigenschappen

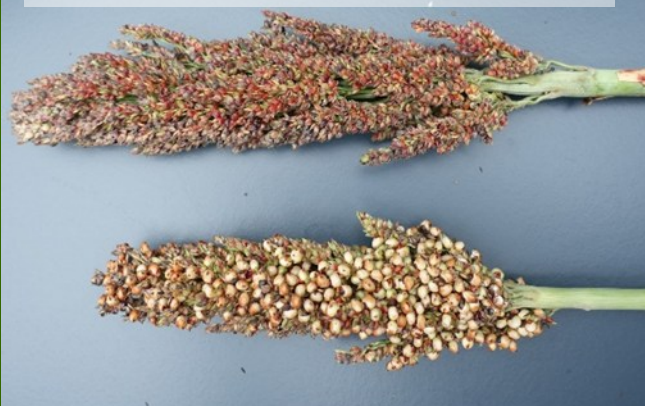
Sorghum (*Sorghum bicolor*) is een oud graangewas dat haar oorsprong heeft in Afrika. Het is gekend als vogelvoer en is rijk aan koolhydraten en eiwitten. Sorghum wordt ook wel kafferkoren genoemd. Het wordt laat in het voorjaar ingezaaid. Het kiemt en groeit zeer snel. Het is een éénjarig graangewas met grote droogte-tolerantie. Bij droogte stopt de groei. Na een regenbui ontwikkelt de plant zich verder. Reden om eens te kijken of het goed in het systeem van de wintervoedsel-akker past.

Vogels lijken het gewas te waarderen: een aantal pluimen liet in oktober al vraatsporen zien. De witte binnenkant van aangepikte graantjes was goed zichtbaar. Door het open gewas is de druk van melde (mantakken op zijn Linds) groot. Niet dat dat erg is voor de vogels want die eten meldezaadjes graag, maar het is niet zo'n fraai gezicht.

Komend jaar gaat de pilot verder. We zaaien dan op twee plekken sorghum in een mengsel in. Het mengsel bestaat uit sorghum met onderzaai van stroken

De wintervoedsel-akker dient als voedselbron en beschutting in de winter. Graan, waaronder zomertarwe, zorgen voor voedsel in de winter. In de zomer zijn de kruiden interessant voor insecten: veel jonge vogels zijn voor hun ontwikkeling afhankelijk van die insecten.

Twee pluimen: één met en één zonder sorghum korreltjes.

respectievelijk ingezaaid met witte klaver, rode klaver, bladrammenas en boekweit.

De pilot wordt gefaciliteerd door BoerenNatuur, Brabant Midden en Waterschap De Dommel. We houden u op de hoogte

Nieuw miniwaterschap op de Renheide-Waterstraat-Jansborg?

Op 17 december vond een bijeenkomst plaats met perceeleigenaren in het gebied van Renheide, Waterstraat en Jansborg. De centrale vraag was of men ook in dit gebied wilde kijken naar een miniwaterschap. Iedereen was het er over eens dat het goed is om te kijken wat de mogelijkheden waren.

In een miniwaterschap worden onder andere stuwtjes geplaatst om zoveel mogelijk water in het gebied vast te houden. Het beheer van die stuwtjes hoort binnen dat miniwaterschap geregeld te worden.

Het onderzoek bestaat uit het bekijken van het bestaande watersysteem en daarmee proefjes uit te voeren. Daarbij worden duikers plaatse-lijk dicht gezet met een emmer of een ballon. Het water wordt dan tegen gehouden. Vraag is hoe hoog het water in de sloot komt te staan en welke route het water dan gaat volgen. Uiteindelijk ontstaat zo een beeld waar de stuwtjes het beste gezet kunnen worden om zoveel mogelijk water in het gebied te behouden zonder dat er problemen ontstaan. Komende tijd gaan we verder met de experimenten. We houden u op de hoogte.

Belangrijk bij het proces om water te conserveren: samen rond een kaart van het gebied kennis uitwisselen!

Lezing van Toon van der Heijden

Op donderdag 29 januari hadden we een bijzondere spreker. Toon van der Heijden vertelde over zijn werk voor PUM. Een organisatie die zich toelegt op het ondersteunen van kleine en middelgrote ondernemingen op wereldwijde schaal om een structureel betere toekomst voor hun gemeenschap te bouwen: sociaal, ecologisch en economisch. Dat doen zij in landen waar kennis en middelen vaak ontbreken. Met veel foto's legde hij uit dat het

werken voor de PUM sinds 2021 hem heel veel voldoening schonk. Opvallende uitspraak van Toon was dat we vaak een heel vertekend beeld hebben van landen die in ontwikkeling zijn. Zijn ervaring is dat men er echt de schouders onder wil zetten om het beter te krijgen maar dat er vaak redenen zijn waardoor dat erg moeilijk is. De huidige toestand in veel van die landen is een bijna zelf voorziend systeem. Een klein gedeelte van de oogst gaat naar

coöperaties. De kennis en de kunde is daarbij vaak een bottleneck om effectiever te produceren. Al met al was het een heel interessante lezing voor zowel boeren als burgers.

Agrarisch Natuurbeheer in Heeze-Leende

Afgelopen jaar was er in de nazomer een tussentijdse openstelling van het Agrarisch Natuur en Landschapsbeheer. (ANLb). Daar is in Heeze-Leende door perceeleeigenaren goed gebruik van gemaakt. De indexering (verhoging van de vergoeding) van de vergoedingen heeft daar zeker aan bijgedragen.

De kans is groot dat ook in 2026 er een openstelling zal volgen. Dat hangt af van het beleid van onze overheid waarbij men wellicht prioritaire gebieden gaat aanwijzen.

De nieuwe openstelling zal dan waarschijnlijk met een contractduur van 2 jaar zijn. Daarna gaat het over in contractperioden van 6 jaar. We gaan dat in de komende maanden ervaren.

Perceeeigenaren die interesse hebben kunnen zich vast melden. Mocht de openstelling een feit zijn dan nemen we direct contact met u op. Er is ondertussen ook in Heeze-Leende al een wachtlijst opgesteld.

Nieuws van de Uilenwerkgroep

Afgelopen winter hebben we oude versleten kasten vervangen. We zijn benieuwd of dit ook door de uilen gewaardeerd wordt. Daarnaast hebben we in enkele kerkuilenkasten observatiecamera's geplaatst om hier ervaring mee op te doen. Het voordeel hiervan is dat we de kasten kunnen controleren zonder de uilen te storen. Bovendien hoeven we daardoor minder vaak met een ladder de hoge kerkuilenkasten te bezoeken, wat de veiligheid ten goede komt.

Deze camera's, maar ook ander educatief materiaal, hebben we kunnen aanschaffen dankzij een financiële bijdrage van Rabobank, BoerenNatuur Brabant Midden, Stichting Landschapsbeheer Hei, Heg en Hoogeind en de gemeente Leende.

Wanneer deze nieuwsbrief verschijnt, zit de baltstijd van de steenuilen er bijna op en zullen de meeste koppeltjes binnenkort beginnen met de eileg.

Afgelopen maart hebben we met een groep werkgroepleden enkele dagen een zogeheten geluidsmonitoring uitgevoerd om alvast een beeld te krijgen van het aantal steenuil territoria in onze gemeente. Daarbij laten we op vaste locaties het geluid van een baltsend mannetje horen, in de hoop dat een aanwezige steenuil reageert. Op die manier kunnen we een territorium vaststellen.

In mei en begin juni starten we weer met de voorjaarscontroles van respectievelijk steenuil en kerkuil. We zijn benieuwd of het aantal broedgevallen dit jaar een stijgende lijn laat zien. Ook zijn we nieuwsgierig of de kerkuilen door het vroege, warme voorjaar eerder met broeden zijn begonnen. Voor een uitgebreid jaarverslag van de uilen- en torenvalkwerkgroep over 2025 verwijzen wij u graag naar de website van Hei, Heg en Hoogeind: www.heiheghoogeind.nl

Hospes 2.0

Het is alweer enige tijd geleden dat we een update hebben gegeven over de Hospes in Strijp. Maar iedereen die er zo af en toe eens langs komt, kan zien dat de ontwikkelingen op dit moment erg hard gaan. De kelder is geplaatst, de binnenmuren zijn opgemetseld en op moment van schrijven, werken we toe naar het plaatsen van de verdiepingsvloer. Dat het zo voorspoedig gaat hebben we ook te danken aan een vaste groep van vrijwilligers, die allerlei hand- en spandiensten verricht. Dankzij die vrijwilligers kunnen de professionals die we inhuren zo goed en zo snel mogelijk vooruit.

En dan natuurlijk de belangrijkste vraag die iedereen aan ons stelt: wanneer gaat de nieuwe Hospes nu open? Helaas kunnen we daar nog geen datum aan hangen. Omdat we niet werken met een aannemer zijn we ook afhankelijk van de beschikbaarheid van de onderaannemers. Maar we streven ernaar om zo snel mogelijk na de zomer open te gaan. Dat duurt misschien nog wat langer dan jullie gehoopt hadden. Maar.... niet getreurd. Net als vorig jaar heeft Muriel ook dit zomerseizoen

weer een zogenaamd pop-up terras. Vanaf 1 april is iedereen hier welkom om iets te komen eten en drinken én de voortgang van de bouw te bekijken. En als het zo voorspoedig blijft gaan als dat het nu gaat, hopen we jullie snel na de zomer ook te mogen verwelkomen in de nieuwe Hospes.

Namens het bestuur,

Jan-Willem Reiling

Secretaris.

Aanbieding Vleermuiskasten

De Hospes, ons clubhuis, wordt opnieuw gebouwd zoals u in deze nieuwsbrief kunt lezen in de bijdrage Jan Willem Reiling. We vonden het een leuk idee om dat nieuwe gebouw ook een beetje 'natuurinclusief' te maken. We hebben daarom enkele vleermuiskasten aangeboden die aan de westzijde van het gebouw ingemetseld worden.

Die vleermuizen kunnen in een avond duizenden muggen wegvangen. Een leuke gedachte als we strak op het terras zitten. Op zaterdag 7 maart heeft het bestuur de kasten overgedragen aan de bouwcommissie van de Hospes.

COLOFON

Plattelandsvereniging Hei, Heg & Hoogeind streeft naar een mooi buitengebied waar natuur, landschap en gezonde boerenbedrijven naast elkaar kunnen bestaan. Informatie over onze activiteiten vindt u op:

www.heihogheind.nl

Redactie Nieuwsbrief:

Roel van Dijk
Peter Kerkhofs
Erik van Asten
Marleen Wolters
Koen Staals

Foto's: Erik van Asten
(tenzij anders vermeld)

Contactadres:

contact@heihogheind.nl

Onze voorzitter droeg op 7 maart de vleermuiskasten over aan bestuur en bouwcommissie van de Hospes 2.0. Hei, Heg & Hoogeind heeft vier kasten geschonken aan de Hospes 2.0, ons verenigingshuis. De vleermuiskasten worden eerdaags ingebouwd in de muur aan de westzijde. (foto: Peter Kerkhofs)

